

Jan de Moel werd geboren op 1 april 1932 in de Nollen, drie huizen voor de spoorovergang. Hij had twee oudere zussen en een broer. Ze woonden in Alkmaar. Voor het project In mijn buurt, geeft hij een interview over zijn belevenissen aan basisschool leerlingen.

In 1943 verhuisde het gezin naar hun huidige woning in Oudorp. Na de lagere school volgde Jan de timmermansopleiding.

‘Toen de oorlog begon was ik acht jaar oud. Ik was een braaf jongetje uit een arbeidersgezin. Mijn vader probeerde van alles te verbouwen in de tuin achter ons huis. Aardappelen en bonen, maar vooral tabaksplanten, want mijn ouders rookten allebei. We hadden het erg arm en mijn broer en ik sprokkelden in onze vrije tijd hout in het Heilooërbos om daarmee de kachel brandende te houden. ‘s Avonds moesten wij fietsen voor licht; een dynamo aan de fiets zorgde voor elektriciteit.

Hij deed niet aan sport want dat konden zijn ouders niet betalen. Hij was wel verkenner bij de padvinders.

Thuis hadden ze een poes, konijnen en een geit en daar moesten Jan en zijn broer ook eten voor zoeken. Aan het begin van de oorlog gingen ze nog gewoon naar school. Maar toen die gevorderd werd door de Duitsers kregen ze op verschillende adressen les, en soms helemaal niet. Tijdens de oorlog verhuisde het gezin van de Nollenweg naar de Herenweg in Oudorp, het huis waar hij de rest van zijn leven zou wonen.

‘Ik weet nog goed dat we een keer op school moesten schuilen vanwege een bombardement op het vliegveld van Bergen. Er werden brandbommen afgevuurd; dat was een heel gek geluid. Ook kan ik me de razzia’s herinneren. Dan was ik bang, want wij hadden een radio en dat mocht niet. Mijn vader is een keer gevlucht tijdens zo’n razzia. Ze wilden hem hebben om in Duitsland te werken en dat wilde hij niet. Hij vluchtte op zijn fiets over de Kippenbrug en werd beschoten door de Duitsers, maar gelukkig werd hij niet geraakt.’

Bij de spoorwegovergang in Sint Pancras hadden verzetsmensen geprobeerd de brug op te blazen. Als vergelding zijn toen twintig gevangenen door de Duitsers doodgeschoten. Dat was heel erg en iedereen was daar erg van geschrokken. Jan ging na de oorlog jaarlijks naar het gedenkteken.

Tijdens koude wintermaanden van 1944 en 1945 – de hongerwinter – was het vreselijk moeilijk om je warm te houden en je maag te vullen. Jan ging met zijn broer bij het Oude Raadhuis eten halen in de gaarkeuken die in het Ringersgebouw zat. Zijn moeder werkte daar ook. De waterige soepen die daar op een gegeven moment vandaan kwamen, waren

echt niet te eten. Zijn vader had maagprobleem en kon eten niet goed verdragen. Voor hem werd een speciaal pannetje gemaakt.

Wat veel indruk op hem maakte, waren de Amsterdammers die met handkarren, kinderwagens, fietsen en bolderkarren langs zijn huis trokken op zoek naar voedsel bij de boeren. Je zag soms lijken op de handkarren liggen; die mensen waren onderweg omgekomen.

De bevrijding kwam toen Jan dertien was. Hij herinnert zich feest, elke dag weer. “*Juichende mensen, op straat, veel hoera en iedereen was blij. Het was schitterend!*”

Hij trouwde na de oorlog op 22 augustus 1959 met Vera, die hij bij het volksdansen had ontmoet.

Meer informatie

['Terwijl mijn vader op zijn fiets over de Kippenbrug vluchtte, werd hij beschoten' | In Mijn Buurt](#)

[Portret - juli2022 \(oudorpertijden.nl\)](#)

Dit verhaal is onderdeel van *Scouts in de oorlog*, een verzameling verhalen als eerbetoon aan al die (oud) scouts die zich ingezet hebben voor onze vrijheid en hulp aan de medemens of die slachtoffer werden van oorlogsgeweld, in Nederland en het verre oosten. Met de verhalen willen we inspiratie bieden aan de scouts van nu, in hun wekelijkse activiteiten en als voorbereiding op hun bijdrage aan lokale herdenkingen. Kijk op <http://vrijheid.scouting.nl> voor meer informatie en alle andere verhalen.